

Överklagandenämndens praxis – Anstånd och studieuppehåll

Överklagandenämndens praxis – Anstånd och studieuppehåll
Rapportnummer 2014:13
Utgiven av Universitetskanslersämbetet 2014
Mattias Wande

Universitetskanslersämbetet, Box 7703, 103 95 Stockholm
Tfn: 08-563 085 00. Fax: 08-563 085 00
E-post: registrator@uka.se, www.uka.se

Innehåll

Inledning	4
Regler för anstånd och studieuppehåll	5
Högskoleförordningen (1993:100).....	5
Universitets- och högskolerådets föreskrifter	5
Anstånd	7
Studieuppehåll	13

Inledning

Universitetskanslersämbetet ska upplåta lokaler och sköta administrativa, föredragande och handläggande uppgifter åt Överklagandenämnden för högskolan (ÖNH).

I högskoleförordningen (1993:100) 12 kap. 2 § finns angivet vilka beslut av ett universitet eller en högskola som kan överklagas. Däribland anges i punkten 7 att beslut att inte bevilja den som är antagen till utbildning på grundnivå eller avancerad nivå anstånd med att påbörja studierna eller att få fortsätta sina studier efter studieuppehåll, kan överklagas till ÖNH. Denna nämnd är en domstolsliknande nämnd och består av en ordförande och sju andra ledamöter. Nämndens beslut kan inte överklagas.

Möjligheten att överklaga beslut om anstånd och studieuppehåll infördes i högskoleförordningen den 1 januari 2005. ÖNH har under perioden den 1 januari 2005 till och med den 30 september 2014 beslutat i 142 ärenden angående anstånd och studieuppehåll. Av dessa beslut har nämnden valt att publicera 11 ärenden som den bedömt vara av vägledande karaktär.

Universitetskanslersämbetet redogör i denna rapport för aktuella regler kring anstånd och studieuppehåll samt de beslut ÖNH bedömt vara av vägledande karaktär och som nämnden har publicerat på sin webbplats (www.onh.se).

Universitetskanslersämbetet redogör även för nio intressanta beslut av ÖNH som inte har publicerats av nämnden.

Regler för anstånd och studieuppehåll

Högskoleförordningen (1993:100)

I 7 kap. 33 § högskoleförordningen (HF) anges följande:

Om det finns särskilda skäl, får en högskola i enskilda fall besluta att den som är antagen till utbildning på grundnivå eller avancerad nivå vid högskolan

- 1. får anstånd med att påbörja studierna, eller*
- 2. får fortsätta sina studier efter studieuppehåll.*

Det som anges i första stycket gäller också en studerande som avses i 6 kap. 11 c §, om den del av utbildningen som högskolan ska anordna ges på grundnivå eller avancerad nivå.

Universitets- och högskolerådet får meddela närmare föreskrifter om anstånd och om studieuppehåll.

Universitets- och högskolerådets föreskrifter

Fram till den 1 januari 2013, när de nya myndigheterna Universitets- och högskolerådet och Universitetskanslersämbetet bildades och Högskoleverket upphörde, hade Högskoleverket bemyndigande att utfärda föreskrifter om anstånd och studieuppehåll. I de redovisade ärendena är det de tidigare, av Högskoleverket beslutade, *Högskoleverkets föreskrifter (HSVFS 1999:1) om anstånd med studier för antagna samt studieuppehåll*, som tillämpats. Dessa föreskrifter gällde till utgången av maj 2013.

Från och med den 1 januari 2013 har Universitets- och högskolerådet föreskriftsrätt vad gäller anstånd och studieuppehåll. Den 17 april 2013 beslutade Universitets- och högskolerådet om följande föreskrifter. Föreskrifterna trädde i kraft den 1 juni 2013. UHRFS 2013:3 innebär inte några ändringar i sak i förhållande till HSVFS 1999:1.

Universitets- och högskolerådets föreskrifter (UHRFS 2013:3) om anstånd med studier för antagna samt studieuppehåll.

Anstånd med studier för antagna

1 § Särskilda skäl för anstånd med att påbörja studierna kan vara sociala, medicinska eller andra särskilda omständigheter som t.ex. vård av barn, värnplikts- eller civilpliktstjänstgöring, studentfackliga uppdrag eller uppskjuten ledighet enligt lagen (1974:981) om arbetstagares rätt till ledighet för utbildning.

Särskilda skäl kan också vara tidsbegränsad provanställning enligt 12 § lagen (2012:332) om vissa försvarsmaktsanställningar eller tjänstgöring i Försvarsmakten för den som är anställd som tidvis tjänstgörande gruppbefäl, soldat eller sjöman enligt denna lag.

2 § Anståndstiden får uppgå till högst 18 månader om det inte finns synnerliga skäl för en längre tid.

Ett beslut om anstånd får förenas med villkor om anmälan inför den tidpunkt då studierna ska påbörjas.

Studieuppehåll

3 § Med studieuppehåll avses ett uppehåll i studierna som anmälts till högskolan av studenten.

4 § Särskilda skäl för att få fortsätta studierna efter studieuppehåll kan vara sociala, medicinska eller andra särskilda omständigheter som t.ex. vård av barn, värnplikts- eller civilpliktstjänstgöring eller studentfackliga uppdrag.

Särskilda skäl kan också vara tidsbegränsad provanställning enligt 12 § lagen (2012:332) om vissa försvarsmaktsanställningar eller tjänstgöring i Försvarsmakten för den som är anställd som tidvis tjänstgörande gruppbefäl, soldat eller sjöman enligt denna lag.

5 § Högskolans beslut om att en student får fortsätta sina studier efter studieuppehåll ska avse en bestämd tidsperiod.

Ett beslut om att en student får fortsätta sina studier efter studieuppehåll får förenas med villkor om anmälan inför den tidpunkt då studierna ska fortsätta.

Anstånd

ÖNH har under perioden den 1 januari 2005–30 september 2014 fattat beslut i följande ärenden om anstånd som nämnden ansett vara vägledande och därför publicerat.

Besluten redovisas i kronologisk ordning.

Beslut den 18 februari 2005, reg.nr 47-231-05

En person ansökte om anstånd med att påbörja juristutbildningen vid Stockholms universitet. Universitetet avslög ansökan.

Hon överklagade beslutet och anförde att hon arbetade som au pair åt en familj i USA. Hennes efterträdare hade hoppat av i sista minuten och hon ville inte lämna familjen i sticket.

ÖNH fann att det inte förelåg särskilda skäl för anstånd och avslög överklagandet.

Beslut den 17 juni 2005, reg.nr 47-350-05

En person ansökte om anstånd med att påbörja studier på läkarutbildningen vid Umeå universitet. Universitetet behandlade inte ansökan eftersom den inkom mer än tre veckor efter terminsstarten.

ÖNH fann att universitet och högskolor inte har något bemyndigande att meddela föreskrifter om anstånd. Det finns dock en möjlighet för högskolorna till tolkning av HF:s bestämmelser som måste vara förenlig med HF och Högskoleverkets föreskrifter.

Universitetet hade tillämpat en lokal regel som har inneburit att studenten inte fått sin ansökan om anstånd prövad i sak.

ÖNH fann att studenten skulle få sin sak prövad enligt bestämmelserna om anstånd. Universitetets beslut undanröjdes därför och ärendet återförvisades till universitetet för förnyad handläggning.

Beslut den 14 oktober 2005, reg.nr 47-1205-05

En person ansökte om anstånd med att påbörja en distriktssköterskeutbildning vid Karolinska institutet. Universitetet avslög ansökan.

Personen överklagade beslutet och anförde bl.a. att hon fått ett muntligt löfte om att få anstånd. Hon inkom med ett intyg från sin arbetsgivare av vilket det framgick att han hade svårt att ge henne tjänstledighet.

ÖNH konstaterade att den omständigheten att en antagen till en viss högskoleutbildning får sin ledighet uppskjuten av arbetsgivaren kan utgöra särskilda skäl för att medge anstånd. En arbetstagare som vill genomgå utbildning har under vissa villkor laglig rätt

till behövlig ledighet från sin anställning. Nämnden ansåg att det ankom på studenten att styrka den faktiska omständigheten att hennes arbetsgivare har skjutit upp ledigheten. Hon hade till stöd för sin ansökan åberopat ett intyg. Överklagandenämnden fann att det åberopade intyget visserligen visade att hennes arbetsgivare hade en allmänt besvärlig personalsituation men att intyget inte styrkte att hennes arbetsgivare hade beslutat att skjuta upp hennes ledighet med stöd av lagen (1974:981) om arbetstagares rätt till ledighet för utbildning. Det som framkommit i ärendet utgjorde inte sådana omständigheter som utgör särskilda skäl för att medge henne anstånd och överklagandet avslogs.

Fyra ledamöter var skiljaktiga och ansåg att hon skulle anses ha särskilda skäl för anstånd och att överklagandet skulle bifallas.

Beslut den 17 mars 2006, reg.nr 47-328-06

En person ansökte om anstånd med att påbörja studier på läkarprogrammet vid Linköpings universitet. Universitetet avslog ansökan med motiveringen att personen hade antagits som reserv och hänvisade till sina lokala regler.

Personen överklagade beslutet och anförde bl.a. att han hade särskilda skäl eftersom hans arbetsgivare inte kunde ge honom tjänstledigt från arbetet.

Linköpings universitets lokala regler angav bl.a. följande: *I regel medges endast anstånd till den som är antagen i en ordinarie antagningsomgång till utbildning omfattande studier under en termin. Den som erbjuds reservplats kan inte få anstånd utan har att tacka ja eller nej till erbjuden plats. Reserver som antagits innan utbildningen startar (fram t.o.m. uppspelsdagen) kan i undantagsfall, om särskilda skäl föreligger, medges anstånd.*

ÖNH fann att universitet och högskolor inte har något bemyndigande att meddela föreskrifter om anstånd. Universitetet hade därför inte haft rätt att ställa upp en bestämmelse som innebar att en sökandes skäl för anstånd inte prövas på grund av att den sökande hade antagits som reserv. ÖNH fann att den av lärosätet tillämpade lokala regeln inte var förenlig med HF och HSVFS 1999:1. Regeln tillämpades därför inte av ÖNH.

ÖNH fann att det förelåg särskilda skäl för att medge personen anstånd med att påbörja läkarstudierna och biföll överklagandet.

Beslut den 11 april 2008, reg.nr 47-272-08

En person ansökte om anstånd med att påbörja dietistprogrammet vid Uppsala universitet. Universitetet avslog ansökan med motiveringen att anstånd inte ges till den som har erbjudits plats vid reservantagningen.

Personen överklagade beslutet och ansåg bl.a. att hon inte skulle särbehandlas på grund av att hon var reservantagen.

ÖNH fann att universitet och högskolor inte har något bemyndigande att meddela föreskrifter om anstånd. Universitetet hade därför inte haft rätt att ställa upp en

bestämmelse som innebar att en sökandes skäl för anstånd inte prövas på grund av att den sökande erbjudits plats i reservantagningen.

ÖNH undanröjde beslutet och återförvisade ärendet till Uppsala universitet för förnyad handläggning.

Beslut den 17 april 2009, reg.nr 47-167-09

En person ansökte om anstånd med att påbörja International Business Marketing-programmet vid Högskolan Dalarna. Lärosätet avslog ansökan med motiveringen att ansökan hade lämnats in för sent.

ÖNH fann att universitet och högskolor inte har något bemyndigande att meddela föreskrifter om anstånd. Lärosätet hade därför inte haft rätt att ställa upp en tidsgräns inom vilken ansökan måste göras.

På den aktuella utbildningen skulle man dock registrera sig inom en viss tid vilket personen inte hade gjort. Hon hade därför förlorat sin plats på utbildningen. Syftet med hennes begäran om anstånd hade därför förfallit och ärendet avskrevs från vidare handläggning.

Beslut den 17 februari 2012, reg.nr 47-107-12

En person ansökte om anstånd med att påbörja studierna på juristprogrammet vid Uppsala universitet på grund av att han blivit antagen till grundläggande militär utbildning. Universitetet avslog ansökan med motiveringen att han saknade tillräckliga skäl för anstånd eftersom grundläggande militär utbildning är ett frivilligt åtagande och därmed ett förhållande som den sökande själv kan påverka.

Personen anförde i sitt överklagande bl.a. att grundläggande militär utbildning borde likställas med värnplikt och att det därför i enlighet med Högstskoleverkets föreskrifter skulle bedömas som särskilda skäl för anstånd.

ÖNH gjorde bedömningen att grundläggande militär utbildning bygger på ett frivilligt åtagande från den enskilde och att den utbildningen därför inte kan anses motsvara plikttjänstgöringen. ÖNH fann därför att ett frivilligt deltagande i grundläggande militär utbildning inte utgör något sådant särskilt skäl för att anstånd med att påbörja studierna bör beviljas och avslog överklagandet.

Beslut den 16 mars 2012, reg.nr 47-180-12

En person ansökte om anstånd med att påbörja en kurs i juridik, 30 högskolepoäng, vid Uppsala universitet. Universitetet avslog ansökan med motiveringen att universitetet inte beviljar anstånd till kurser.

Personen anförde i sitt överklagande bl.a. att det inte framgår av föreskrifterna om anstånd att anståndsansökan är exklusiv för dem som är antagna till program utan det gäller även för kurser. Hon ansåg att universitetets antagningsordning inte stämde överens med föreskrifterna om anstånd.

ÖNH fann att universitet och högskolor inte har något bemyndigande att meddela föreskrifter om anstånd. Uppsala universitet hade därför inte haft rätt att ställa upp en bestämmelse som innebär att en sökandes skäl för anstånd inte prövas på den grunden att den sökande har antagits till en kurs. Universitetet hade inte prövat om de skäl personen hade anfört var särskilda skäl som skulle föranleda ett beslut om anstånd med studiestarten.

Beslutet undanröjdes och ärendet återförvisades till universitetet för förnyad handläggning.

Beslut den 21 september 2012, reg.nr 47-962-12

En person ansökte om anstånd med att påbörja studierna på socionomprogrammet vid Karlstads universitet på grund av graviditet. Universitetet avslog ansökan med bl.a. motiveringen att för att få anstånd med studiestarten krävs att bakgrunden till att få utbildningsstarten framflyttad inte ska ha varit känd vid ansökningstillfället. Enligt det aktuella läkarintyget var förlossningen planerad till tiden runt den 20 oktober 2012, varför hon vid sin ansökan i april borde ha känt till graviditeten och därmed den planerade förlossningen.

Personen anförde i sitt överklagande bl.a. att graviditet är ett giltigt skäl till att få anstånd.

ÖNH konstaterade att det inte finns något krav i HF eller i Högskoleverkets föreskrifter att den sökande vid ansökningstillfället inte får ha känt till de omständigheter som senare medför att den sökande önskar få anstånd med studierna. Universitet och högskolor har inte något bemyndigande att meddela föreskrifter om anstånd. En sådan tolkning som universitetet har gjort av bestämmelserna i detta fall innebär därför en otillåten inskränkning av de aktuella bestämmelserna.

Eftersom hennes skäl var ett sådant särskilt skäl som innebär att hon ska medges anstånd bifölls hennes överklagande.

Avgöranden om anstånd som inte publicerats på ÖNH:s webbplats

Beslut den 16 mars 2007, reg.nr 47-313-07

En person ansökte om anstånd med att påbörja programmet för pol. mag. vid Lunds universitet. Universitetet avslog ansökan med motiveringen att utbildningsprogrammet skulle upphöra.

ÖNH fann att det inte förelåg förutsättningar för anstånd eftersom programmet skulle upphöra.

(Liknande utgång i beslut den 16 mars 2007, reg.nr 47-314-07.)

Beslut den 26 november 2010, reg.nr 47-3170-10

En person ansökte om anstånd med att påbörja en 15-poängskurs vid Karolinska institutet. Universitetet avslog ansökan med motiveringen att ett nytt utbildningstillfälle för kursen ännu inte var fastställt.

Personen yrkade i sitt överklagande att hon skulle medges anstånd till höstterminen 2011.

ÖNH konstaterade att kursen inte skulle ges höstterminen 2011 och att det därför inte förelåg förutsättningar att meddela anstånd.

Beslut den 15 juni 2012, reg.nr 47-328-12

En person ansökte om anstånd med att påbörja förskolläraryrket vid Mälardalens högskola och ansökan avslogs.

Personen överklagade beslutet och anförde bl.a. följande. Hon blev antagen som reserv i slutet av januari. Hon tackade ja till platsen och deltog i utbildningen vid två tillfällen. Hon har en fast anställning på en föräldrakooperativ förskola och arbetar heltid. När hon berättade för sin arbetsgivare att hon ville ta tjänstledigt för studier svarade denne att det kunde bli svårt denna termin då en förskollärare skulle sluta, men att styrelsen skulle tillfrågas om det fanns någon möjlighet att anställa en vikarie. Då en arbetskamrat blev långtidssjukskriven var det omöjligt för henne att ta tjänstledighet då förskolan i ett sådant fall inte skulle ha någon fast personal på plats. Hon bifogade ett intyg av den 22 februari 2012 med besked om avslag på en begäran om tjänstledighet.

Högskolan vidhöll sitt beslut och yttrade bl.a. att studenten hade påbörjat sina studier före ansökan om anstånd och att hon inte beviljades anstånd.

ÖNH konstaterade inledningsvis att studenten ansökt om tjänstledighet för studier hos sin arbetsgivare. I väntan på besked från sin arbetsgivare deltog hon i undervisningen vid två tillfällen. ÖNH fann att även om huvudregeln är att den som antagits till en utbildning måste ansöka om anstånd innan studierna påbörjas var omständigheterna i detta fall sådana att reglerna om anstånd skulle tillämpas.

Överklagandenämnden för högskolan fann vidare att det av intyget från studentens arbetsgivare framgick att hon inte hade beviljats tjänstledighet för studier för vårterminen 2012. Arbetsgivaren hade angett skälen för sitt beslut. Det förelåg således särskilda skäl att medge anstånd med att påbörja studierna och överklagandet bifölls.

Beslut den 14 december 2012, reg.nr 47-1163-12

En person ansökte om anstånd med att påbörja studierna på en kurs vid Södertörns högskola. Högskolan avslog ansökan med hänvisning till att han redan hade registrerat sig på kursen och tagit sin plats i anspråk.

Studenten överklagade beslutet och anförde bl.a. att han skulle bli pappa och att det beräknade nedkomstdatumet krockade med kursens mest intensiva del. Datumet för nedkomst hade flyttats fram tre veckor jämfört med vad som först beräknats.

ÖNH fann att det av utredningen framgick att registreringen gjordes innan kursen började. Studentens ansökan om anstånd med studiestarten hade inte ankomststämplats av Södertörns högskola. Högskolan hade inte heller anfört att han hade påbörjat kursen varför ÖNH prövade ärendet utifrån reglerna om anstånd.

Studenten hade ansökt om anstånd med studiernas påbörjande till nästa gång kursen gavs med hänvisning till kommande föräldraledighet. ÖNH ansåg att de skäl som han åberopat var sådana särskilda skäl som kan ligga till grund för anstånd med studiernas påbörjande. Överklagandet bifölls och studenten skulle beviljas anstånd med studiestarten till nästa gång kursen gavs.

Studieuppehåll

För att kunna beviljas ett studieuppehåll i HF:s mening krävs det att studenten kan visa på särskilda skäl, vilka exemplifieras i UHRFS 2013:3. Någon rätt att få återuppta studier med stöd av detta regelverk föreligger inte för den som på eget bevåg – utan något beslut om studieuppehåll från högskolan – gjort ett studieavbrott och först vid återkomsten åberopar att särskilda skäl föreligger.

ÖNH har under perioden den 1 januari 2005–30 september 2014 fattat beslut i följande ärenden om studieuppehåll som nämnden ansett vara vägledande och därför publicerat.

Besluten redovisas i kronologisk ordning.

Beslut den 20 januari 2006, reg.nr 47-930-05

Umeå universitet beslutade den 27 juni 2005 att registrera ett studieavbrott för en student vid läkarprogrammet.

Av beslutet framgick bl.a. följande. Studenten beviljades studieuppehåll för höstterminen 2004. Av hans ansökan om studieuppehåll framgick att han avsåg att fortsätta sina studier vårterminen 2005. Han hade inte ansökt om kursplats för vårterminen 2005. Han hade inte heller begärt något nytt studieuppehåll.

Studenten överklagade beslutet och anförde bl.a. följande. Inför höstterminen 2004 ansökte han om studieuppehåll och fick det beviljat av universitetet. Eftersom han fått studieuppehåll beviljat så trodde han inte att han skulle behöva ansöka ytterligare en gång inför vårterminen.

ÖNH konstaterade bl.a. följande. Begreppet studieavbrott används inte i nu gällande nationella bestämmelser. Enligt äldre bestämmelser ansågs en studerande som hade lämnat studierna utan att anmäla studieuppehåll ha avbrutit studierna. Den som avbrutit studierna fick återkomma i utbildningen om det fanns ledig plats som inte behövdes för dem som återkom efter studieuppehåll och dem som medgavs. Några motsvarande centrala bestämmelser fanns visserligen inte längre. Någon ändring i sak kunde dock inte anses ha skett i denna fråga. Det innebar således att den student som underlåter att följa den föreskrivna ordningen med ansökan om studieuppehåll riskerar att mista sin möjlighet att kunna fortsätta sina studier vid den tidpunkt han eller hon själv önskar och att denna möjlighet öppnas endast i den mån det finns en ledig plats.

ÖNH konstaterade vidare att studenten uttryckligen ansökte om studieuppehåll endast för höstterminen 2004 och samtidigt angav att han avsåg att återuppta studierna vårterminen 2005. Studenten ansökte inte – som han borde ha gjort – om nytt studieuppehåll inför vårterminen 2005. Utredningen i ärendet gav i och för sig inte stöd för någon annan uppfattning än att studenten borde ha insett att han skulle ha ansökt om nytt studieuppehåll inför vårterminen 2005. Den information som universitetet hade lämnat, i en informationsbilaga och i ett meddelande till studenten, lämnade dock inte någon tydlig information om de allvarliga konsekvenserna av att inte anmäla studieuppehåll i

föreskriven ordning. Det hade således varit svårt för studenten att överblicka följderna av sitt handlande och konsekvenserna för honom stod under sådana omständigheter inte heller i proportion till hans försummelse. I ärendet kunde därför universitetets förfarande inte anses uppfylla rimliga krav på rättssäkerhet. Att viss information funnits tillgänglig på universitetets webbplats i form av lokala regelverk föranledde ingen annan bedömning. ÖNH fann att det fanns särskilda skäl enligt HF för att studenten borde få återuppta sina påbörjade studier efter tidigare studieuppehåll och biföll därför överklagandet.

Tre nämndledamöter var skiljaktiga och ansåg att det inte förelåg tillräckliga skäl för att ändra beslutet och att överklagandet borde avslås.

Beslut den 20 augusti 2010, reg.nr 47-2065-10

En person ansökte om att få återuppta sina studier inom juristprogrammet vid Stockholms universitet. Universitetet avlog ansökan på den grunden att ledig plats saknades.

Personen överklagade beslutet och universitetet vidhöll sitt beslut. Universitetet anförde bl.a. att personen antogs till dåvarande juristlinjen enligt en äldre studieordning höstterminen 1983 och att hans sista studieprestation var hösten 1988. Han hade inte ansökt om att få beviljat studieuppehåll.

ÖNH konstaterade bl.a. att det inte föreligger någon rätt att få påbörja studier för den som på eget bevåg – utan något beslut om studieuppehåll från lärosätet – gjort ett studieavbrott. ÖNH kan inte pröva beslut som avser studieavbrott.

Frågan var därför om personens frånvaro var att betrakta som ett studieuppehåll eller ett studieavbrott. ÖNH fann att hans frånvaro fick betraktas som ett studieavbrott och avvisade hans överklagande.

Avgöranden om studieuppehåll som inte publicerats på ÖNH:s webbplats

Beslut den 17 augusti 2007, reg.nr 47-644-07

En student beviljades – under förutsättning att vissa särskilda i beslutet uppställda villkor uppfylldes – studieuppehåll med platsgaranti till höstterminen 2005 på psykologprogrammet vid Uppsala universitet.

Först i februari 2007 tog studenten kontakt med universitetet för att få fortsätta sina studier. Universitetet avlog ansökan och studenten överklagade beslutet.

ÖNH ansåg inte att studenten var berättigad att med platsgaranti få fortsätta studierna och avslag överklagandet.

Beslut den 12 juni 2009, reg.nr 47-330-09

En student ansökte om studieuppehåll för perioden höstterminen 2009 till vårterminen 2010 från sina studier på Hälsovetenskapliga programmet vid Gymnastik- och idrottshögskolan. Studierna skulle påbörjas höstterminen 2010. Lärosätet biföll ansökan på så sätt att hon beviljades studieuppehåll under sökt period, men utan platsgaranti.

Studenten överklagade beslutet och ÖNH tog upp det till prövning. ÖNH avslog överklagandet då det inte förelåg skäl för att medge studieuppehåll.

Beslut den 18 december 2009, reg.nr 47-2665-09

En student ansökte om studieuppehåll från läkarprogrammet vid Umeå universitet. Universitetet beviljade studieuppehåll utan platsgaranti, dvs. i mån av plats.

ÖNH konstaterade att Umeå universitet tagit ställning till om studentens skäl var sådana skäl som kan medföra att sökt studieuppehåll medges. ÖNH konstaterade vidare att ett beviljat studieuppehåll i HF:s och Högskoleverkets föreskrifters mening alltid är förenat med platsgaranti för en viss bestämd tid. Beslutet fick därför anses vara ett avslag på studentens ansökan och var därför överklagbart.

ÖNH fann att det inte framkommit särskilda skäl för att studenten borde få återuppta sina studier och överklagandet avslogs.

Beslut den 11 juni 2010, reg.nr 47-335-10

En student ansökte om två månaders studieuppehåll från filosofie kandidatprogrammet i engelska – språk, litteratur och kultur vid Högskolan Dalarna. Lärosätet avslog ansökan, bl.a. med motiveringen att studenten enligt högskolans administrativa regler skulle ha ansökt om studieuppehåll senast ett visst datum.

ÖNH uttalade att lärosäten inte har rätt att fastställa egna regler som innebär att en ansökan om studieuppehåll "ska" lämnas in senast ett visst datum. Detta eftersom lärosätena saknar bemyndigande att meddela föreskrifter om studieuppehåll.

ÖNH fann att studenten hade särskilda skäl för att få studieuppehåll, då han behövde hjälpa sin far som var allvarligt sjuk, och biföll överklagandet.

Beslut den 17 december 2010, reg.nr 47-3263-10

Uppsala universitet avslog en students ansökan om att få återuppta sina studier på läkarprogrammet. Universitetet hade beviljat studenten studieuppehåll 2002 och studenten hade inte bedrivit några studier på läkarprogrammet sedan 2003. Universitetet hade i beslut 2004 avslagit hennes ansökan om förlängt studieuppehåll och hon hade inte beviljats något nytt studieuppehåll.

ÖNH konstaterade att ett beslut om studieuppehåll bör, efter anmälan av studenten, ha fattats av aktuellt lärosäte innan studieuppehållet påbörjas. Om studenten återkommer och vill påbörja sina studier vid en annan tidpunkt än den som framgår av det ursprungliga beslutet om studieuppehåll, kan detta föranleda ett nytt beslut från lärosätet i

fråga om studenten ska få återuppta sina studier eller inte. Sådana beslut är överklagbara till ÖNH. Någon rätt att få återuppta sina studier med stöd av HF föreligger inte för den som på eget bevåg – utan något beslut om studieuppehåll från lärosätet – gjort ett studieavbrott. ÖNH kan inte överpröva beslut som avser studieavbrott.

ÖNH fann att studentens frånvaro från studierna var ett studieavbrott. Beslutet kunde därför inte överklagas till ÖNH och överklagandet avvisades.

Universitetskanslersämbetet är en myndighet inom högskoleområdet.
Ämbetet utvärderar kvalitet i högre utbildning, har tillsyn över universitet
och högskolor, granskar effektivitet och ansvarar för statistik och uppföljning.
www.uka.se

UKÄ
Universitetskanslersämbetet